

Oprichting Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

7 oktober 2004 / rapportnummer 1456-27

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Oprichting Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport
over de Oprichting van Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door de Commissie voor de
milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Oprichting Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips,

de secretaris

drs. B.C Rademaker

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 7 oktober 2004

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

uw kenmerk
1022033

uw brief
24 augustus 2004

ons kenmerk
1456-27/Ra/eh

onderwerp
Richtlijnenadvies MER Vleesvarkenshou-
derij Verrijt te De Rips

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
7 oktober 2004

Geacht College,

Met bovengenoemde brief¹ stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de vleesvarkenshouderij van P.J. en M. Verrijt te De Rips. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De heren P.J. en M. Verrijt hebben het voornemen om een nieuwe vleesvarkensstal voor 4032 vleesvarkens te realiseren op een nieuw bouwblok. De huidige traditionele stallen op het bestaande bouwblok, waar momenteel 2.490 vleesvarkens gehouden worden, zullen worden afgebroken.

Voor het voornemen is een vergunning op grond van de Wet milieubeheer noodzakelijk. De provincie Noord-Brabant is het bevoegde gezag voor deze vergunning. Ten behoeve van het besluit over de vergunningverlening wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant². Er zijn via de provincie geen inspraakreacties en adviezen ontvangen.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ – verder aangeduid als ‘de Commissie’. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Hoofdpunten

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie voor het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de kwantitatieve omschrijving van geurhinder vanuit de stallen in termen van mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels;
- een kwalitatieve omschrijving van de geurhinder voor de omwonenden;
- de toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf en de depositie van ammoniak in de nabijgelegen verzuringsgevoelige gebieden in relatie tot de achtergronddepositie van ammoniak;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

Beleid en besluit

In het MER moet kort worden aangegeven welke randvoorwaarden er gelden bij het voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, plannen en wetten waarin deze randvoorwaarden vastgelegd zijn. In het MER kan de lijst op pagina 20 van de startnotitie als basis gebruikt worden. In aanvulling hierop dient het Varkensbesluit van 2003 opgenomen te worden.

De Commissie adviseert om zowel de kaders van het huidige stankbeleid (Richtlijnen Veehouderij en stankhinder 1996, inclusief Publicatiereeks Lucht 46) en het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) te schetsen en deze beide als uitgangspunt te hanteren bij de effectbeschrijving (zie kopje 'geur'). Aangezien de Wet Stankemissie Veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden gekoppeld is aan de goedkeuring van het Reconstructieplan en dit goedkeuringsbesluit nog niet genomen is, is het namelijk nog onduidelijk wat het vigerende toetsingskader voor stank is ten tijde van de vergunningverlening.

Alternatieven en meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

In het MER hoeven geen locatiealternatieven in beschouwing genomen te worden. Er kan volstaan worden met een onderbouwing van de locatiekeuze. In de startnotitie wordt voorgesteld om in het MER de voorgenomen activiteit uit te werken in drie alternatieven: een voorkeursalternatief (met chemische luchtwasser), een bouwkundig alternatief en een mma (met biologische luchtwasser). De Commissie kan zich hier in grote lijn vinden. In de startnotitie wordt voor het mma gedacht aan de minimalisering van ammoniakuitstoot, geluid- en stankoverlast door gebruik te maken van biologische luchtwassers. De Commissie is van mening dat daarnaast in het mma in ieder geval de volgende mogelijkheden onderzocht moeten worden:

- het toepassen van een combinatie van biologische wasser (voor met name stank) en chemische wasser (voor met name ammoniak);
- een geoptimaliseerde energiehuishouding door isolatie van de gebouwen en bijvoorbeeld regeling van centrale afzuiging met energiezuinige systemen (frequentieregelaars) en warmteterugwinning.

Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit moet in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen heeft voor het milieu. Een situatieschets met bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden zoals opgenomen in de startnotitie moet onderdeel uitmaken van de beschrijving.

Stallen

Het MER dient plattegronden te presenteren van de toekomstige stallen met daarin aangegeven de geïmplementeerde code uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV). Hiermee moet inzichtelijk gemaakt worden:

- wat de totale afmetingen van de stallen zijn;
- wat de grootte van de afdelingen, hokken of individuele plaatsen zijn voor de diercategoriën;
- hoeveel varkens per afdeling of hok gehouden worden en wat de oppervlakte per dier is.

Luchtafzuigsysteem en afvalwaterverwerking

Het is belangrijk om de plaatsing en dimensionering van het luchtafzuig- en -wassysteem in het MER te beschrijven. Beschrijf de verwerking van het spuiwater van de chemische en/of biologische wasser.

Mestver- en bewerking

Indien op het bedrijf mestver- of bewerking wordt toegepast, dient hiervan een beschrijving in het MER te worden opgenomen. Hierin moet beschreven worden:

- wat de technische uitvoering van de installatie is;
- de hoeveelheden te verwerken mest en hun herkomst;
- de hoeveelheden toe te voegen stoffen, hun herkomst en de eventueel noodzakelijke voorbereiding;
- de hoeveelheden restproducten van de verwerkte mest en hun bestemming.

Opslag van bijproducten

In de startnotitie wordt een overzicht van mogelijke bijproducten gepresenteerd. Maak in het MER inzichtelijk welke bijproducten geurhinder kunnen veroorzaken. Ook is het van belang om goed inzichtelijk te maken hoe dit voer opgeslagen zal worden en welke (technische of managements-) maatregelen hierbij getroffen worden om zo min mogelijk stankoverlast te veroorzaken.

Aan- en afvoer

Ga in op het aan- en afvoeren van varkens, van het droogvoer en van de natte bijproducten in termen van frequentie, tijdstippen en hoeveelheden.

Gevolgen voor het milieu

Het MER moet zich toespitsen op de milieugevolgen van geur- en ammoniakemissie. Deze aspecten kunnen worden uitgewerkt zoals beschreven in de startnotitie. Daarnaast zullen ook de geluidemissies, energieverbruik en, indien van toepassing, de effecten van de mestbe- of verwerking aan de orde moeten komen. Voor de overige aspecten volstaat een globalere beschrijving. Aanvullend op de startnotitie heeft de Commissie nog de volgende opmerkingen.

Ammoniak

Beschrijf in het MER voor de referentie en de verschillende alternatieven:

- de huidige en toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf en de resulterende depositie;
- de achtergronddepositie van ammoniak.

Het dichtstbijzijnde verzuringgevoelige gebied ligt op ongeveer 800 meter van het bedrijf. Het is dus nodig om de te verwachten depositie voor alle alternatieven in beeld te brengen en te toetsen aan de wettelijk vastgestelde normen.

Geur

De Commissie acht het van belang in het MER goed inzicht te geven in de te verwachten geursituatie, vanwege de grote bedrijfsomvang (meer dan 2500 vleesvarkens), de mestopslag en de toepassing van brijvoeding, die doorgaans extra stank met zich mee brengen. Het huidige beleidskader voor geur (zie ook kopje 'Beleid en besluit') is gebaseerd op politiek bepaalde verhoudingsgetallen tussen de verschillende diercategorieën, waarbij de geurhinder voor alle diersoorten wordt uitgedrukt in mestvarkeneenheden. De Commissie adviseert om de geurbelasting in het MER te beschrijven met behulp van een objectief verspreidingsmodel. De effecten moeten aan zowel het huidige als voorgenomen beleid getoetst kunnen worden.

Geurhinder kan met name optreden door tijdelijke piekbelastingen. Het MER dient aan te geven welke piekmomenten en -niveaus zullen optreden per etmaal en welke maatregelen er in de bedrijfsvoering zullen worden opgenomen om deze te minimaliseren.

Bodem en water

Voor bodem en water zal in het MER aandacht besteed moeten worden aan eventuele lozingen van afvalwater en de gevolgen hiervan voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ook een eventuele toename van grondwateronttrekking moet gekwantificeerd worden. Tenslotte moeten de gevolgen voor de bodem (verzuring, eutrofiëring) inzichtelijk gemaakt worden.

Natuur

De activiteit zal plaatsvinden op 800 meter van een kwetsbaar natuurgebied. In het MER zal aangegeven moeten worden of hier sprake zal zijn van nadelige gevolgen van het voornemen. Hiertoe dient de verwachte ammoniakdepositie gerefereerd te worden aan de kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in dit natuurgebied. Voor de effectbeschrijving kan gebruik gemaakt worden van de in bijlage 5 gepresenteerde stappenplannen en de IPPC-richtlijn⁴. Bij de effectbepaling is het noodzakelijk om de gevolgen te bepalen ten opzichte van de referentiesituatie. Daarnaast zullen in het MER de nadelige effecten die te verwachten zijn op de algemene soorten die zijn beschermd op grond van de Flora- en faunawet, in kaart moeten worden gebracht⁵. Geef in het MER aan of op grond van deze informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend zal worden. Tenslotte dient inzicht gegeven te worden in de noodzaak, aard en effectiviteit van te nemen mitigerende maatregelen.

Overige hoofdstukken van het MER

Voor de onderdelen "vergelijking van alternatieven", "leemten in milieu-informatie" en "samenvatting van het MER" heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

⁴ Richtlijn nr 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEG L257).

⁵ Zie bijlage 4 voor de benodigde informatie in het kader van de Flora- en faunawet.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.

Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Op-
richting Vleesvarkenshouderij Verrijt te de Rips

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 juli 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie Noord-Brabant

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
Bank ING 67.45.60.043
Postbank 1070176

VERZONDEN 23 JULI 2004

Onderwerp
Startnotitie Milieu-effectrapport (MER)
Wet milieubeheer (artikel 7.12).

Datum
22 juli 2004
Ons kenmerk
1015111
Uw kenmerk
-

Geachte dames en heren,

Hierbij zenden wij u de Startnotitie inzake het MER voor het oprichten van een vleesvarkenshouderij van P.J. en M. Verrijt, aan de Burgemeester Nooijenlaan 15, 5764 RG te De Rips, gemeente Gemert - Bakel. Deze is op 9 juli 2004 bij ons ingekomen.

Contactpersoon
ing. W.A.J.M. Michels
Directie
Ecologie
Telefoon
(073) 680 88 62
Fax
(073) 680 76 41
Bijlage(n)
6
E-mail
wmichels@brabant.nl

De Startnotitie zullen wij op 30 juli 2004 bekend maken in de dagbladers en de Nederlandse Staatscourant.

Een exemplaar van de daartoe strekkende kennisgeving treft u hierbij aan.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het MER.

Voor informatie kunt u zich wenden tot de behandelend ambtenaar de heer W.A.J.M. Michels van het bureau Afvalbranches, directie Ecologie (tel.073- 6808862).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

ir. H.G.M. Wolfs
bureauhoofd Afvalbranches.

Bijlage:
5x Startnotitie MER
1x kennisgeving

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	26 JULI 2004
nummer	1456 - 01 + 02
dossier	
kopie naar :	HG / fw / mbl.

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie
in Staatscourant nr. 169 d.d. 3 september 2004

Provincie Noord-Brabant

Milieu-effect-rapportage

Rectificatie

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken het volgende bekend.

P.J. en M. Verrijt hebben op 9 juli 2004 een Startnotitie ingediend als eerste stap in een procedure die moet leiden tot het opstellen van een Milieu-effectrapport (MER) voor een vleesverwerkingsbedrijf met 4032 vleesvarkens aan de Burgemeester Nooijenlaan 15 te De Rips. Het op te stellen MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteiten voor het fysieke milieu zichtbaar te maken. Naar aanleiding van de Startnotitie, waarin de initiatiefnemer in grote lijnen aangeeft wat hij voornemens is, en de ingekomen reacties en advies van de commissie, moeten door het bevoegd gezag richtlijnen worden opgesteld, die door de initiatiefnemer bij het opstellen van het MER in acht moeten worden genomen.

De reden voor deze nieuwe bekendmaking is dat de geplande bekendmaking van het besluit in de Nederlandse Staatscourant en de regionale dagbladen abusievelijk niet heeft plaatsgevonden op 30 juli 2004.

De Startnotitie ligt daartoe met ingang van 6 september 2004 tot en met 4 oktober 2004 ter inzage in het gemeentehuis, bij de afdeling Publieksservice, Ridderplein 1 te Gemert, op maandag van 9 tot 19 uur, op dinsdag en donderdag van 9 uur tot 12 uur en op woensdag en vrijdag van 9 tot 17 uur. Ook is het mogelijk de stukken in te zien op het Provinciehuis van Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch. U kunt zich daarvoor in verbinding stellen met de heer W.A.J.M. Michels (073) 680 88 62 van de directie Ecologie.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.14 van de Wet milieubeheer wordt tevens in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over de te geven richtlijnen. De opmerkingen kunnen tot en met 4 oktober 2004 worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Postbus 90151, 5200-MC 's-Hertogenbosch. Daarbij kan worden verzocht persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in deze fase slechts opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende de door het bevoegd gezag te maken richtlijnen voor het opstellen van het MER.

Het MER zal te zijner tijd tegelijk met de aanvraag om vergunning krachtens de Wet milieubeheer ter inzage worden gelegd.

's-Hertogenbosch, september 2004

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: De heren P.J. en M. Verrijt

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14

Activiteit: realisatie van een nieuwe vleesvarkensstal voor 4032 vleesvarkens op een nieuw bouwblok. De huidige traditionele stallen op het bestaande bouwblok, waar momenteel 2.490 vleesvarkens gehouden worden, zullen worden afgebroken.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 3 september 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 7 oktober 2004

Bijzonderheden: In het richtlijnenadvies heeft de Commissie de volgende hoofdpunten voor het MER benoemd:

- de kwantitatieve omschrijving van geurhinder vanuit de stallen in termen van mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels;
- een kwalitatieve omschrijving van de geurhinder voor de omwonenden;
- de toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf en de depositie van ammoniak in de nabijgelegen verzuringsgevoelige gebieden in relatie tot de achtergronddepositie van ammoniak;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. H.J.M. Hendriks

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ir. N. Verdoes

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Beoordeling ten behoeve van de Habitatrictlijn, Structuurschema Groene Ruimte en Flora en Faunawet

Passende beoordeling in het kader van de Habitatrictlijn

Vanwege de mogelijke externe werking dient een passende beoordeling volgens het stappenplan van de Habitatrictlijn plaats te vinden:

1. Op grond van welke natuurlijke habitats of welke beschermde soorten heeft het gebied zich gekwalificeerd?
2. Welke *significante gevolgen* met betrekking tot deze habitats en/of soorten kunnen er optreden ten gevolge van de voorgenomen activiteit afzonderlijk of in samenhang met andere plannen of projecten (cumulatie)?
3. Indien er sprake kan zijn van significante gevolgen, dan dient er een passende beoordeling uitgevoerd te worden door het bevoegd gezag. Daarbij komen de volgende aspecten aan bod:
 - a. Zijn er alternatieve oplossingen (met inbegrip van mitigerende maatregelen), waardoor er geen significante gevolgen voor het beschermde gebied optreden?
 - b. Zijn er dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
 - c. Indien het project toch in of nabij een beschermd gebied moet plaatsvinden en mitigerende maatregelen onvoldoende oplossing zal bieden voor de mogelijke significante gevolgen, welke compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Stappenplan Structuurschema Groene Ruimte (SGR)

In het kader van het SGR moeten de volgende stappen doorlopen worden:

1. Welke significante gevolgen kunnen er optreden voor de te behouden kenmerken en waarden binnen en in de nabijheid van dit gebied?
2. Zijn er reële alternatieven?
3. Indien dat het geval is, is er sprake van redenen van groot openbaar belang dat deze aantasting rechtvaardigt?
4. Indien dat het geval is, welke compensatie wordt dan geboden voor het verloren gaan van de wezenlijke kenmerken en waarden?

Informatie in het kader van de Flora en Faunawet (FFW)

Aangezien er in het gebied soorten voorkomen die beschermd zijn volgens de Flora en Faunawet, dienen de volgende vragen beantwoord te worden:

1. Welke beschermde planten- en diersoorten op grond van de FFW komen in en nabij het plangebied voor?
2. Leidt het realiseren van het voornemen tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de FFW betreffende planten en/of dieren?
3. Kan het plan zodanig aangepast worden dat dergelijke verboden handelingen niet worden gepleegd?
4. Is om het plan te kunnen uitvoeren een ontheffing op grond van art. 75 van de FFW vereist?
5. Ontheffing kan worden verleend, indien:
 - a. er geen andere bevredigende oplossing bestaat (reëel alternatief) en;
 - b. sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten, en;
 - c. geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Oprichting Vleesvarkenshouderij Verrijt te De Rips**

P.J. en M. Verrijt in De Rips hebben het voornemen om een nieuwe vleesvarkensstal voor 4032 vleesvarkens te realiseren op een nieuw bouwblok. De huidige traditionele stallen op het bestaande bouwblok, waar momenteel 2.490 vleesvarkens gehouden worden, zullen worden afgebroken. Voor het voornemen is een vergunning op grond van de Wet milieubeheer noodzakelijk. De provincie Noord-Brabant is het bevoegde gezag voor deze vergunning. Ten behoeve van het besluit over de vergunningverlening zal een milieueffectrapport opgesteld worden.

ISBN 90-421-1386-3